

Kæmpebjørnekloen - En uønsket plante i den danske natur!

Med bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo af 21. januar 2006, har kommuner fået mulighed for at udarbejde særlige indsatsplaner for bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Dermed bliver du som ejer af jord, der er omfattet af en indsatsplan, forpligtet til at bekæmpe kæmpebjørneklo. Formålet er at sikre en mere effektiv og udbredt bekæmpelse af kæmpebjørneklo, som på sigt vil mindske plantens negative effekter på det åbne lands biologiske, landskabelige og rekreative værdier.

Kæmpebjørneklo – en indført plante

Kæmpebjørnekloen er indført til Danmark fra Kaukasus i 1800-tallet som prydblade. Men fra haverne har den spredt sig ud i naturen. Kæmpebjørnekloen har ingen naturlige fjender i den danske natur, og dens evne til at formere sig er meget stor. Én stor plante kan sætte ca. 50.000 frø, hvoraf knap 1/4 kan spire. Frøene kan bevare spireevnen i jorden i mindst 7-8 år. Det er derfor vigtigt, at man altid forsøger at forhindre planten i at blomstre og sætte frø.

Kæmpebjørneklo fotograferet ved Molsveenj ved Vildtforvaltningsskolen på Kalø

Hvad er problemet og hvorfor bekæmpe?

Kæmpebjørnekloen spreder sig utroligt hurtigt, og udkonkurrerer alle andre planter, hvor den vokser. Planter som vokser under bjørnekloen, dør som følge af lysmangel, og hverken insekter eller fugle tiltrækkes af den. Kæmpebjørneklo kan vokse næsten hvor som helst. Især ses den langs vandløb og veje, ved sø og mose, samt på skrænter og gamle pladser for haveaffald. Den naturlige spredning er særlig effektiv langs vandløb, hvor frø kan transporteres flere kilometer med strømmen. Bjørneklo visner helt ned om vinteren og efterlader jorden bar – dette kan medføre udvaskning af jord i vandløbet og ødelæggelse af bredderne. For at standse bjørnekloens spredning, er det vigtigt, at du selv tager ansvaret for bekæmpelsen på din egen jord.

Beskyt huden

Kæmpebjørnekloen er en aggressiv plante og bekæmpelsen kan tage flere år. Ved bekæmpelse er det vigtigt at beskytte sig med handsker og tøj, der dækker huden. Plantens saft medfører nemlig ved kontakt med huden overfølsomhed overfor sollys, i form af udslæt af væskefyldte blærer, som kan være længe om at heles. Får man plantesaft på sig, bør man hurtigt vaske sig med vand og sæbe.

Hvordan kendes kæmpebjørneklo?

Kæmpebjørnekloen kan ofte kendes fra andre store skærmplanter, alene på størrelsen. De meget store grundblade bliver op til 1½ meter lange, er groft takkede og har dybt indskårne bladrande. Stængelen er furet og bliver meget høj (2-4 meter) og tyk (2-4 cm. i diameter). Den endestillede blomsterskærm kan blive op til ½ meter bred og består af over 50 grene med hvide blomster.

Bekæmpelsesmetoder og – tidspunkt

Det helt centrale er at standse yderligere spredning ved at undgå frøsætning. Start bekæmpelsen så tidligt som muligt og altid inden 1. juli. Det bedste resultat opnås, hvis bekæmpelsen gentages et par gange i løbet af vækstsæsonen. For at opnå en varig effekt, er det nødvendigt at være tålmodig og vedholdende i en årrække.

Bekæmpelse af Kæmpebjørnekloen kan foretages på flere måder. Hvis man blot har få planter, kan de rodstikkes i april/maj, mens planterne endnu er relativt små. Rodstikning foretages ved at hakke planten over ca. 5-10 cm. under jordoverfladen. Derefter trækkes planten op, og roden hakkes i stykker. Hvis rodstikningen ikke er dyb nok, risikerer du, at der kommer nye skud op fra rodsåret. Rodstikningen følges op af lugning af frøplanter gennem hele vækstsæsonen. Hvis planten er blevet over ½ meter, fjernes den lige inden de første skærme blomstrer i midten af juni. Planten fældes med le eller specialværktøj og skærmene klippes af og brændes, eller smides i skraldespanden. *For at forhindre yderligere frøspredning må skærmene aldrig lægges på kompostbunken!*

Hvis der er mange planter på et areal, kan de slås med le eller slåmaskine, eller man kan i det tidlige forår pløje eller fræse arealet to gange med en måneds mellemrum. Ligeledes kan dyregræsning af de tidlige skud benyttes til bekæmpelse, hvor dyrene sættes ud så tidligt som muligt (april/maj). Fælles for sidstnævnte måder er, at de bør gentages i flere år, til alle planter og frø er væk.